

Tézy na štátne záverečné skúšky (Mgr.)
Študijný program: Učiteľstvo hudobnej výchovy
Predmet: Štátna záverečná skúška – Hudobná výchova

Akademický rok 2025/2026

1. a) Hudobná pedagogika a hudobná didaktika. Predmet hudobnej pedagogiky a didaktiky, ciele, obsah a formy hudobného vyučovania, základné členenie disciplín hudobnej didaktiky, príslušnosť k iným vedným disciplínam, základná terminológia.
b) Malé jedno, dvoj a trojdielne formy, F. Schubert: „Lindenbaum“ op. 89, D 911
2. a) Najznámejšie hudobno-výchovné metódy a koncepcie v Európe 20. a 21. storočia.
b) Tance a formy pochádzajúce z tancov, F. Chopin: Mazurka a mol, op. 7 č. 2
3. a) Vývoj výchovy k hudbe a hudbou po roku 1989 na Slovensku: paradigmy, inovácie, reformy 2008, 2023.
b) Inštrumentálna lyrika a figuračné druhy, F. Chopin: Mazurka a mol, op. 7 č. 2
4. a) Didaktické zásady vo výchove k hudbe s aplikáciou do praxe pre vybraný ročník v ZŠ alebo ZUŠ.
b) Rondo, L. van Beethoven: Sonáta patetická, op. 13, 3. časť
5. a) Motivácia ako naladenie. Možnosti motivovania detí s aplikáciou do praxe pre vybraný ročník v ZŠ alebo ZUŠ.
b) Kontrapunktické formy, J. S. Bach: Das Wohltemperierte Klavier I., č. 2 c mol
6. a) Organizácia hudobno-výchovného procesu: učebné osnovy, učebný plán, časovo-tematické plány, organizačné formy vyučovania, vyučovacia hodina a jej typy, fázy vyučovacej hodiny a ich charakteristika.
b) Variácie, W. A. Mozart: Variácie na „Ah, vous-je, maman“ KV 265
7. a) Ponímanie dieťaťa a formovanie jeho osobnosti v hudobno-výchovnom priestore. Vnútorne a vonkajšie determinanty hudobného vývinu dieťaťa: Hudobnosť a hudobné nadanie, hudobné schopnosti – ich podstata a klasifikácia, amúzie.
b) Suita, J. S. Bach: dvojhlasná invencia č. 2 c mol, BWV 773
8. a) Ontogenetický vývin dieťaťa v predškolskom a mladšom školskom veku v kontexte hudobného vývinu a obsahu základných pedagogických dokumentov výchovy k hudbe príslušného veku v ZŠ alebo ZUŠ.
b) Sonáta, J. S. Bach: dvojhlasná invencia č. 2 c mol, BWV 773
9. a) Ontogenetický vývin dieťaťa v strednom a staršom školskom veku v kontexte hudobného vývinu a obsahu základných pedagogických dokumentov výchovy k hudbe príslušného veku v ZŠ alebo ZUŠ.
b) Sonátová forma, L. van Beethoven: Sonáta patetická, op. 13, 1. časť

10. a) Problematika vokálno-intonačných činností: ciele, základné metódy – ich charakteristika, historický vývoj, problematika hlasovej výchovy. Konceptia Z. Kodálya a jej adaptácia na Slovensku.
b) Symfónia a symfonická báseň, L. van Beethoven: Sonáta patetická, op. 13, 1. časť
11. a) Problematika hudobno-recepčných činností: zmena paradigmy recepcie, typológia recepcie, ciele, metódy a formy práce. Koncept D. Kabalevského.
b) Koncert, L. van Beethoven: Sonáta patetická, op. 13, 2. časť
12. a) Problematika hudobno-inštrumentálnych činností: ciele, formy práce, elementárne hudobné nástroje (aj slovenské ľudové nástroje) – ich členenie, charakteristika, technika hry. Konceptia C. Orffa a jej adaptácia na Slovensku.
b) Pieseň, F. Schubert: „Lindenbaum“ op. 89, D 911
13. a) Problematika hudobno-pohybových činností: ciele, formy práce, diferenciácia pohybových činností. Metóda É. J. Dalcrozea.
b) Chorál – gregoriánsky a protestantský, Guillaume de Machaut: La Messe de Nostre Dame - Kyrie
14. a) Problematika hudobno-dramatických činností: ciele, charakteristika, formy práce. Prístupy využívajúce princíp tvorivej hudobnej dramatiky B. Felixa.
b) Organum, conductus, madrigál, Guillaume de Machaut: La Messe de Nostre Dame - Kyrie
15. a) Pedagogická interpretácia hudobného diela: problematika, zmena paradigmy recepcie, základné členenie. Prístupy interpretácií hudobného diela J. Hatríka.
b) Moteto, Josquin des Pres: Ave Maria ... virgo serena
16. a) Muzikoterapia a hudobno-pedagogický priestor. Pedagogický koncept muzikoterapie. Ticho - zvuk a ich didaktické využitie.
b) Omša, J. S. Bach: Missa sollemnis h mol, BWV 232 – Gloria
17. a) Školská reforma na Slovensku od roku 2023, základné stupne vzdelávania, charakteristika výchovy k hudbe predprimárneho až nižšieho sekundárneho stupňa vzdelávania vo všeobecnovzdelávacích školách.
b) Opera a hudobná drama, A. Pärt: Fratres
18. a) Školská reforma na Slovensku od roku 2008, základné stupne vzdelávania, charakteristika výchovy k hudbe predprimárneho až nižšieho sekundárneho stupňa vzdelávania v základných umeleckých školách s dôrazom na kolektívnu formu vyučovania.
b) Opereta a muzikál, L. van Beethoven: Sonáta patetická, op. 13, 3. časť
19. a) Tvorba obsahu hudobného vzdelávania v intenciách Školskej reformy na Slovensku: ciele intelektovo-kognitívne, socioafektívne, senzoricko-motorické, horizontálna, vertikálna a diagonálna línia hudobno-vzdelávacieho procesu, metódy a formy práce.
b) Oratórium, pašie a kantáta, J. S. Bach: Das Wohltemperierte Klavier I., č. 2 c mol
20. a) Hudobné vzdelávanie v regionalisticky orientovaných školách na Slovensku po roku 1989.
b) Balet, scénická hudba a melodráma, A. Pärt: Fratres

Literatúra:

Okruh otázok A:

- BARANOVÁ, E. 2001. *Ako učiť hudobnú výchovu?* Ružomberok : Katolícka univerzita. 99 s.
- BURLAS, L. 1997. *Teória hudobnej pedagogiky*. (Vysokoškolské učebné texty) Prešov : Prešovská univerzita. 114 s.
- FELIX, B. 2003. *Hudobno-dramatické činnosti na I. stupni základnej školy*. Banská Bystrica : Metodicko- pedagogické centrum. 64 s.
- FONTANA, D. 1997. *Psychologie ve školní praxi*. Praha : Portál. 383 s.
- HATRÍK, J. 1997. *Drahokam hudby I*. (Vysokoškolské učebné texty) Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa.
- KRUŠINSKÁ, M. 2009. *Výchova k hudbe v škole Márie Montessoriovej. Podnety pre teóriu a prax hudobnej výchovy v alternatívnych a inovatívnych modeloch škôl na Slovensku*. KU PF v Ružomberku. 118 s.
- SEDLÁK, F. 1984. *Didaktika hudební výchovy 2*. Praha : SPN. 310 s.
- SEDLÁK, F. 1988. *Didaktika hudební výchovy 1*. Praha : SPN. 311 s.
- SEDLÁK, F. 1989. *Psychologie hudebních schopností a dovedností*. Praha: Editio Supraphon. 258 s.

Okruh otázok B:

- ADAMKO, R. *Náuka o hudobných formách*. Ružomberok : Verbum, 2019.
- ZIKA, P.: *Učebnica hudobných foriem*. SPN: Bratislava, 1974.
- BURLAS, L.: *Formy a druhy hudobného umenia*. Opus: Bratislava, 1978.
- JANEČEK, K.: *Hudební formy*. SNKLHU: Praha, 1955.
- ZENKL, L.: *ABC hudebních forem*. Praha, 1990.
- WANGH, A.: *Umenie počúvať hudbu*. Bratislava, 1997.

Dátum odovzdania: 12.09.2025

Podpis (garant študijného programu):

Podpis (vedúci katedry):

Podpis (dekan fakulty):